

รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The Academic Advisor System Model of Bachelor Degree Level in Faculty of Education, Silpakorn University

นรินทร์ สังข์รักษา*

ลุยง วีระนาวิน**

สาธิต จันทรวินิจ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ตามลักษณะส่วนบุคคล 3) ศึกษารูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ประชากรเป็นนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 1,306 คน คำนวณตามสูตรของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในการวิจัย จำนวน 306 คน สุ่มตัวอย่างแบบ ชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และสนทนากลุ่ม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ จำนวน 10 คน และกลุ่มนักศึกษาจำนวน 8 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในปัจจุบัน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.76) 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ กับลักษณะส่วนบุคคล พบว่า เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุ ความพอเพียงของรายได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพักอาศัย ไม่แตกต่างกัน 3) รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่เหมาะสมกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่ามี 5 รูปแบบคือ (1) รูปแบบระบบครูประจำชั้นควบคู่กับอาจารย์ที่ปรึกษา (2) รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาเพียงชั้นปีเดียว (3) รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาหลายชั้นปีในความดูแล เป็นรูปแบบผสมผสาน (4) รูปแบบผสมผสานระหว่าง 1, 2 และ 3 กล่าวคือ นักศึกษาแต่ละชั้นปี จะมีอาจารย์ประจำชั้นปีละ 2 คน และ (5) รูปแบบที่มีอาจารย์ที่ปรึกษา 2 ชุด คือ ก่อนเลือกวิชาเอก และหลังเลือกวิชาเอก แต่ส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นว่า รูปแบบที่สอง ระบบที่ปรึกษาควรเป็นแบบมีนักศึกษาเพียงชั้นปีเดียวดูแล ตั้งแต่ปีแรกที่เข้ามาและดูแลตลอดไปจนจบการศึกษาจะเหมาะสมที่สุด เนื่องจากการปฏิบัติจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดและสามารถดูแลต่อเนื่อง รวมถึงอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนักศึกษามีความใกล้ชิด สนับสนุนกัน

* รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

This research was conducted on mixed research methods and aimed to 1) study opinions of undergraduate students studying at bachelor degree level in Faculty of Education, Silpakorn University to their lecturers about academic advisor roles providing for them 2) compare these opinions based on their personal characteristics and 3) find out its appropriate system. From 1,306 undergraduate students known as our population, the respondents were calculated based on Yamane Table (1973) and yielded its amounts to 306 persons and these were selected by simple random sampling technique and quantitatively interviewed with one structural questionnaire set. For another qualitative approach, the 10 academic lecturers and the 8 students were purposively chosen as key informants to joint in two focus group discussions The collected data was statistical and qualitatively analyzed and presented in percentage, mean, standard deviation, independent t-test and outcomes of its content analysis respectively.

From the results it was shown as follows: The opinions of students were evaluated overall at moderate level ($\bar{X}=3.44$, S.D. = 0.76). Furthermore there had these significant different opinions when compared to their personal characteristics of sex status, levels of education, academic section at $P \leq 0.05$. The appropriate model of academic advisor system found here were 5 types as follows Type 1: Class Instructors Co-Work Together With Academic Advisors, Type 2: One Academic Advisor for One Class, Type 3: One Academic Advisor for Many Class, Type 4: Integrated Type among Type 1, 2 and 3 and from this there would have 2 class instructors /one class and Type 5: there should have 2 sets of academic advisor, the first and the second were assigned to take care them before and after selecting the major study subject respectively. The key informants however provided their recommendation to that the system should have only one academic advisor for one student class and he or she had to take care his or her responsible class from the first year of student study until to the end. Based on this type the system would have its most efficient practices. Besides the advisor could play his or her continuous roles/functions and had close relationships with the students.

บทนำ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นหน่วยงานหนึ่งในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่รับผิดชอบเรื่องการผลิตบัณฑิตในสายวิชาชีพทางการศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่มีความรัก ความศรัทธาและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เพื่อทำหน้าที่ในการสั่งสอน ปลูกฝัง และให้ความรู้แก่เยาวชนของชาติ มาเป็นเวลายาวนาน ผู้ที่จะประกอบอาชีพนี้จะต้องมีความประพฤติ และมี

บุคลิกภาพที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเยาวชน ตลอดจนจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆที่รับผิดชอบ ดังนั้นหน้าที่หลักของคณะศึกษาศาสตร์ จึงจำเป็นต้องพัฒนานักศึกษาของคณะให้มีทั้งความรู้ความสามารถ รวมทั้งสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี มีความพร้อมทั้งร่างกายจิตใจ และอารมณ์เพื่อจะสามารถออกไปพัฒนาเยาวชนที่จะเติบโตเป็นอนาคตของชาติ ได้ซึ่งผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวประกอบด้วยหลายฝ่ายด้วยกัน ได้แก่

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรอื่นๆ

อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญต่อกระบวนการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาอย่างมาก เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาช่วยให้นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักศึกษาได้ ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษา มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนได้ผลดี อาจารย์ที่ปรึกษายังมีบทบาทในการช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ และช่วยในการผลิตบัณฑิตให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา

ผลการวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งได้ทำการวิจัยตั้งแต่หลายสิบปีมาแล้วเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นที่ทำให้การดำเนินงานให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การขาดการดูแลเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษายังไม่เข้าใจและไม่ทราบบทบาท ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง อาจารย์มีภาระงานด้านการสอนและงานพิเศษอื่นๆ มาก ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะให้คำแนะนำแก่นักศึกษาได้เพียงพอ ขาดการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ตลอดจนบุคลิกลักษณะที่ควรจะเป็นจะมีในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งการที่นักศึกษาขาดความสนใจ และยังไม่เห็นคุณค่าและความจำเป็นของชั่วโมงที่จัดให้นักศึกษาได้พบอาจารย์ที่ปรึกษา (คณะกรรมกรการศึกษาแห่งชาติ, 2522 ; นฤพรธรณ วลลิสุพรธรณ, 2529 ; ลอช ชูติกร, 2520) แต่จากการศึกษาเบื้องต้น พบว่าระบบที่ปรึกษาวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนว่าควรใช้รูปแบบใด มีปัญหาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในการให้คำปรึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านเวลา ด้านสถานที่ รวมถึงการขาดการเอาใจใส่ ขาดการทุ่มเท ในบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ เนื่องจากปัญหาการมีภาระงานในบทบาทของอาจารย์ ทั้งด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำนวนอาจารย์กับ

นักศึกษาไม่สมดุล กล่าวคือมีอาจารย์จำนวนน้อย แต่มีนักศึกษาจำนวนมาก และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของนักศึกษาที่มีการรับเพิ่มขึ้น ทำให้อาจารย์มีภาระการสอนเพิ่มมากขึ้น ทั้งยังต้องสอนนักศึกษาต่างคณะวิชาที่มาจากทะเบียนเรียนในวิชาเลือกเสรี ทำให้มีนักศึกษาจำนวนมากที่ต้องทำการสอน จึงทำให้การดูแลให้คำปรึกษาวิชาการไม่ทั่วถึง หรือมีเวลาเพียงพอ รวมถึงการห่างเหินกันได้ เช่นเดียวกับคณะอื่นๆ หรือมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่มีแนวโน้มของจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นทุกปี ในทำนองเดียวกันงานวิจัยของต่างประเทศ พบว่า ปัญหาของการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ 1) เน้นเนื้อหาวิชาการมากเกินไป ขาดการให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบัน 2) อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ 3) อาจารย์ที่ปรึกษาบางคนไม่มีความสนใจในเรื่องการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 4) อาจารย์ที่ปรึกษาขาดทักษะและต่อต้านการฝึกอบรมอย่างมีระบบ และ 5) อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการติดตามนโยบายของสถาบัน ขั้นตอนการดำเนินงาน กฎ ระเบียบ และเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดๆ

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ทั้งในด้านความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับบทบาทของระบบที่ปรึกษาวิชาการในปัจจุบัน จึงได้ทำการวิจัยในเรื่องนี้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของระบบที่ปรึกษาทางวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ตามลักษณะส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ประกอบด้วยแนวคิดของนักวิชาการดังนี้

- แนวคิดเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ประกอบด้วย ประวัติของงานอาจารย์ที่ปรึกษาองค์ประกอบภารกิจความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา หลักคิดในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ หน้าที่และภารกิจความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา การดำเนินงานในการจัดการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา (Blaesser & Burns, 1960, Hopskins 1926 : Marverick, 1926, สุมณ อมรวิวัฒน์, 2518, William-son, 1961, Mueller, 1961, Axelreod, 1973)

- แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาในระดับอุดมศึกษา นโยบาย แผนงานการดำเนินงานอาจารย์ที่ปรึกษา ความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2550, สำเนา ขจรศิลป์, 2533, พรชูลี อาชวอำรุง, 2533)

- แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา ประกอบด้วย ความหมายของการพัฒนานักศึกษา เป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนานักศึกษา แนวคิดและหลักการพัฒนา

นักศึกษา (Rodgers, 1980, King & Fields, 1980, Brown, 1972)

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มที่ 1 เป็นนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 1,306 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน ได้จากการคำนวณตามสูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในคณะศึกษาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ .8957 ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาแบบที่เหมาะสมกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ 10 คน และกลุ่มนักศึกษา 8 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) รวบรวมข้อมูลที่ได้และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance : One – way ANOVA) และวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย LSD (Least significant difference) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในปัจจุบัน

ตารางที่ 1 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในบทบาทปัจจุบัน

(n=306 คน)

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ผลระดับ	ลำดับ ที่
ก. ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา				
1. อาจารย์กำหนดเป้าหมายของการให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาเป็นหลัก	3.43	0.91	ปานกลาง	10
2. อาจารย์ให้คำปรึกษาแนะนำแผนการเรียน และการเลือกการเรียนให้กับนักศึกษาในความดูแลอย่างเหมาะสม	3.44	0.98	ปานกลาง	9
3. อาจารย์แนะนำและชี้แจงขั้นตอนการลงทะเบียนและปฏิทินการศึกษาให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน	3.22	1.07	ปานกลาง	17
4. อาจารย์ให้ความสนใจ ติดตามผลการเรียนและการลงทะเบียนของนักศึกษาในความดูแลอย่างสม่ำเสมอ	3.37	1.08	ปานกลาง	13
5. อาจารย์แนะนำวิธีการเรียน และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้แก่ศึกษาอย่างเหมาะสม	3.47	0.99	ปานกลาง	8
6. อาจารย์ให้คำปรึกษาแนะนำการวางแผนอนาคตของนักศึกษาในการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสม	3.33	1.05	ปานกลาง	16
7. อาจารย์ให้คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่านักศึกษามีผลการเรียนต่ำลง	3.52	1.12	มาก	7
8. อาจารย์ให้คำปรึกษาด้านปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาอย่างเหมาะสม	3.21	1.02	ปานกลาง	18
9. อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของคณะหรือมหาวิทยาลัย	3.13	1.07	ปานกลาง	20
รวม	3.35	0.80	ปานกลาง	
ข. ด้านการพัฒนานักศึกษา				
10. อาจารย์มีแบบฟอร์มให้นักศึกษากรอกข้อมูลด้านการเรียน กิจกรรมและสภาพส่วนตัว	2.90	1.07	ปานกลาง	21
11. อาจารย์นำข้อมูลที่นักศึกษากรอกมาประกอบการให้คำปรึกษา	2.87	0.98	ปานกลาง	22
12. อาจารย์มีการอบรมทางด้านจริยธรรมและคุณธรรมให้แก่ศึกษาในความดูแลอย่างเหมาะสม	3.37	1.13	ปานกลาง	13

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ผลระดับ	ลำดับ ที่
13. อาจารย์ให้คำปรึกษาที่เน้นวิชาการมากกว่าพัฒนานักศึกษาด้านอื่นๆ	3.17	0.99	ปานกลาง	19
14. อาจารย์ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาและคณะ	3.85	1.07	มาก	4
15. อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ	3.93	1.11	มาก	3
16. อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านการตรงต่อเวลา	3.94	1.13	มาก	2
17. อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ	3.99	1.17	มาก	1
รวม	3.51	0.78	มาก	
ค. ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน				
18. ข้อมูลที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถตอบได้ อาจารย์ติดต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือแนะนำให้นักศึกษาเพื่อได้ข้อมูลดังกล่าว	3.36	1.10	ปานกลาง	15
19. อาจารย์ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆเมื่อพบว่านักศึกษามีปัญหา	3.39	1.09	ปานกลาง	12
20. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก่นักศึกษาเพื่อประโยชน์ของนักศึกษา	3.42	1.07	ปานกลาง	11
21. อาจารย์จะเรียกนักศึกษา เมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	3.69	1.14	มาก	5
22. อาจารย์ที่ปรึกษาคิดต่อประสานงานกับผู้สอน หากพบว่าเกิดปัญหาในการเรียน	3.56	1.12	มาก	6
รวม	3.49	0.97	ปานกลาง	
รวมทุกด้าน	3.44	0.76	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณา ข้อสูงสุด คือ อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 1.17) รองลงมา คืออาจารย์เป็นแบบ

อย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านการตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 1.13) ส่วนลำดับสุดท้าย คือ อาจารย์นำข้อมูลที่นักศึกษารอขอมาประกอบการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในบทบาทปัจจุบันด้านต่างๆ มีรายละเอียดเป็นรายด้านดังนี้

1) ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษานักศึกษามีระดับความคิดเห็นในเรื่อง อาจารย์ให้คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่านักศึกษามีผลการเรียนต่ำลงสูงสุด โดยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.=1.12) รองลงมาคือเรื่อง อาจารย์แนะนำวิธีการเรียนและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้แก่ นักศึกษาอย่างเหมาะสม โดยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47$, S.D.=0.99) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.13$, S.D.=1.07)

2) ด้านการพัฒนา นักศึกษา นักศึกษามีระดับความคิดเห็นในเรื่องอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านความรับผิดชอบสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, S.D.=1.17) รองลงมาคือเรื่อง อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านการตรงต่อเวลา

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D.=1.13) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ อาจารย์นำข้อมูลที่นักศึกษารอกมาประกอบการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.87$, S.D.=0.98)

3) ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน นักศึกษามีระดับความคิดเห็นในเรื่องอาจารย์จะเรียกนักศึกษา เมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา สูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$, S.D.=1.14) รองลงมาคือเรื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาติดต่อประสานงานกับผู้สอน หากพบว่ามีปัญหาในการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$, S.D.=1.12) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ข้อมูลใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถตอบได้ อาจารย์ติดต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือแนะนำให้นักศึกษาเพื่อได้ข้อมูลดังกล่าว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$, S.D.=1.10)

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการในปัจจุบัน

ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการในปัจจุบัน

(n=306 คน)

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ผลระดับ	ลำดับที่
1.อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถทำหน้าที่ให้คำปรึกษาได้เต็มที่ด้วยภารกิจอื่น	2.79	1.16	ปานกลาง	3
2. อาจารย์ที่ปรึกษาขาดข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา	2.31	1.04	น้อย	6
3. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาเพียงพอให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	2.73	1.18	ปานกลาง	4
4. อาจารย์ที่ปรึกษามีนักศึกษาในความดูแลมากเกินไป	2.46	1.03	น้อย	5
5. นักศึกษาเชื่อคำแนะนำจากรุ่นพี่ในการเลือกวิชาเรียนมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษา	2.99	1.19	ปานกลาง	1
6. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถรู้จักนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง เพราะไม่มีโอกาสได้สอนนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล	2.87	1.27	ปานกลาง	2
รวม	2.69	1.14	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.69$, S.D.=1.14) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาเชื่อคำแนะนำจากรุ่นพี่ในการเลือกวิชาเรียนมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด ($\bar{X}=2.99$,

S.D.=1.19) รองลงมาข้อ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถรู้จักนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง เพราะไม่มีโอกาสได้สอนนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.87$, S.D.=1.27) ส่วนข้อต่ำสุด ข้อ อาจารย์ที่ปรึกษาขาดข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.31$, S.D.=1.04)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

ตารางที่ 3 สรุปการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของความคิดเห็นต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ที่	ลักษณะส่วนบุคคล	การเปรียบเทียบ		วิเคราะห์ความแปรปรวน	
		t-test	Sig	F-test	Sig
1	เพศ	-1.953	0.052		
2	อายุ			1.389	.246
3	ความพอเพียงของรายได้			2.508	.083
4	ระดับชั้นปี			7.748*	.001
5	สาขาวิชา			9.372*	.000
6	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			.567	.637
7	การพักอาศัย			.328	.859

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปรเพศกับความคิดเห็นต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ไม่แตกต่างกัน ส่วนการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของความคิดเห็นต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรจำแนกตามระดับชั้นปี และสาขาวิชา มีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุ ความพอเพียงของ

รายได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพักอาศัยไม่แตกต่างกัน

3. รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 คณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์ รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มีรูปแบบ 5 แบบได้แก่

1) **รูปแบบระบบอาจารย์ประจำชั้น**
ควบคู่กับอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง คณะวิชาที่ใช้รูปแบบนี้มี 2 คณะวิชา คือ โดยคณะวิชาที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้น 1 คนต่อ 1 ชั้นปี และมีคณะกรรมการอีกจำนวนหนึ่ง (ประมาณ 9 คน) ที่ขึ้นตรงกับ

รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นผู้ร่วมให้คำปรึกษา สำหรับคณะวิชานักศึกษาแต่ละชั้นปีจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นปี 3 คน และนักศึกษาทุกคนยังมีอาจารย์ในคณะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาควบคู่ไปกับอาจารย์ประจำชั้นด้วย

2) รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาเพียงชั้นปีเดียว หมายถึง การกำหนดให้แต่ดูแลไปจนกว่านักศึกษาจะจบการศึกษาจะเป็นลักษณะที่อาจารย์แต่ละคนจะเป็นที่ปรึกษา นักศึกษาจำนวนหนึ่งจะก็คั่นตามและลักษณะและความจำเป็นของคณะ เช่น สัดส่วนจำนวนอาจารย์ภายในคณะวิชา ต่อ จำนวนนักศึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาจะติดตามนักศึกษาชุดนั้นๆ ไปจนกว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา โดยไม่มีการรับนักศึกษาชั้นปีอื่นเพิ่มอีก

3) รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาหลายชั้นปีในความดูแล เป็นรูปแบบผสมผสาน กล่าวคือ แต่ละภาควิชามีการปฏิบัติแตกต่างกัน โดยมีลักษณะ 2 ประการ คือ

(1) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวนหนึ่งแล้วติดตามเป็นที่ปรึกษาไปจนกว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา

(2) และในขณะเดียวกันก็จะรับนักศึกษาใหม่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีด้วย กล่าวคือ ในแต่ละปีในภาคการศึกษาตอนต้นจะมีการแบ่งนักศึกษาใหม่ให้อาจารย์ทุกท่านที่ต้องเป็นที่ปรึกษาไปจำนวนหนึ่ง ในส่วนของนักศึกษาเก่าก็ยังคงต้องดูแลไปจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

ด้วย ในลักษณะนี้อาจารย์ที่ปรึกษาคนหนึ่งจะดูแลนักศึกษาจากหลายชั้นปี

4) รูปแบบผสมผสานระหว่าง 1, 2 และ 3 กล่าวคือ นักศึกษาแต่ละชั้นปี จะมีอาจารย์ประจำชั้นปีละ 2 คน หมายถึงการกำหนดไว้เป็นที่ปรึกษาทั่วไปและในขณะเดียวกันอาจารย์คนอื่นๆ ก็จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวนหนึ่งแล้วติดตามเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาไปจนกว่านักศึกษาเหล่านี้สำเร็จการศึกษาและยังรับเป็นที่ปรึกษานักศึกษาใหม่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีอีกด้วย ฉะนั้นอาจารย์จะมีนักศึกษาหลายชั้นปีรวมกันอยู่ในความดูแล ซึ่งเวลาเดียวกันนักศึกษาก็จะมีอาจารย์ที่ปรึกษาหลายคนที่จะไปกันได้ คือ อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งด้านวิชาการและทั่วไป และยังมีอาจารย์ที่ปรึกษาพิเศษเฉพาะทางที่นักศึกษามีปัญหาส่วนตัวที่ต้องการผู้ให้คำปรึกษาเฉพาะเรื่องที่นักศึกษาไม่สามารถไปหาอาจารย์ที่ปรึกษาประจำ หรืออาจารย์ประจำชั้นได้ ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเฉพาะเรื่องที่นักศึกษาไม่สามารถไปหาอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหรืออาจารย์ประจำชั้นได้

5) รูปแบบที่มีอาจารย์ที่ปรึกษา 2 ชุด คือ ก่อนเลือกวิชาเอก และหลังเลือกวิชาเอก หมายถึง รูปแบบนี้เป็นรูปแบบผสมผสาน โดยมีลักษณะการใช้ที่คล้ายคลึงกันในกรณีที่นักศึกษาเข้ามาในปีแรกๆ โดยที่ยังไม่เลือกวิชาหลัก แต่จะเลือกหลังจากเรียนไปแล้ว 1 หรือ 2 ปี และเมื่อนักศึกษาเลือกวิชาหลักแล้ว แต่ละภาควิชาจะมีอาจารย์ที่ปรึกษา โดยติดตามไปจนสำเร็จการศึกษา

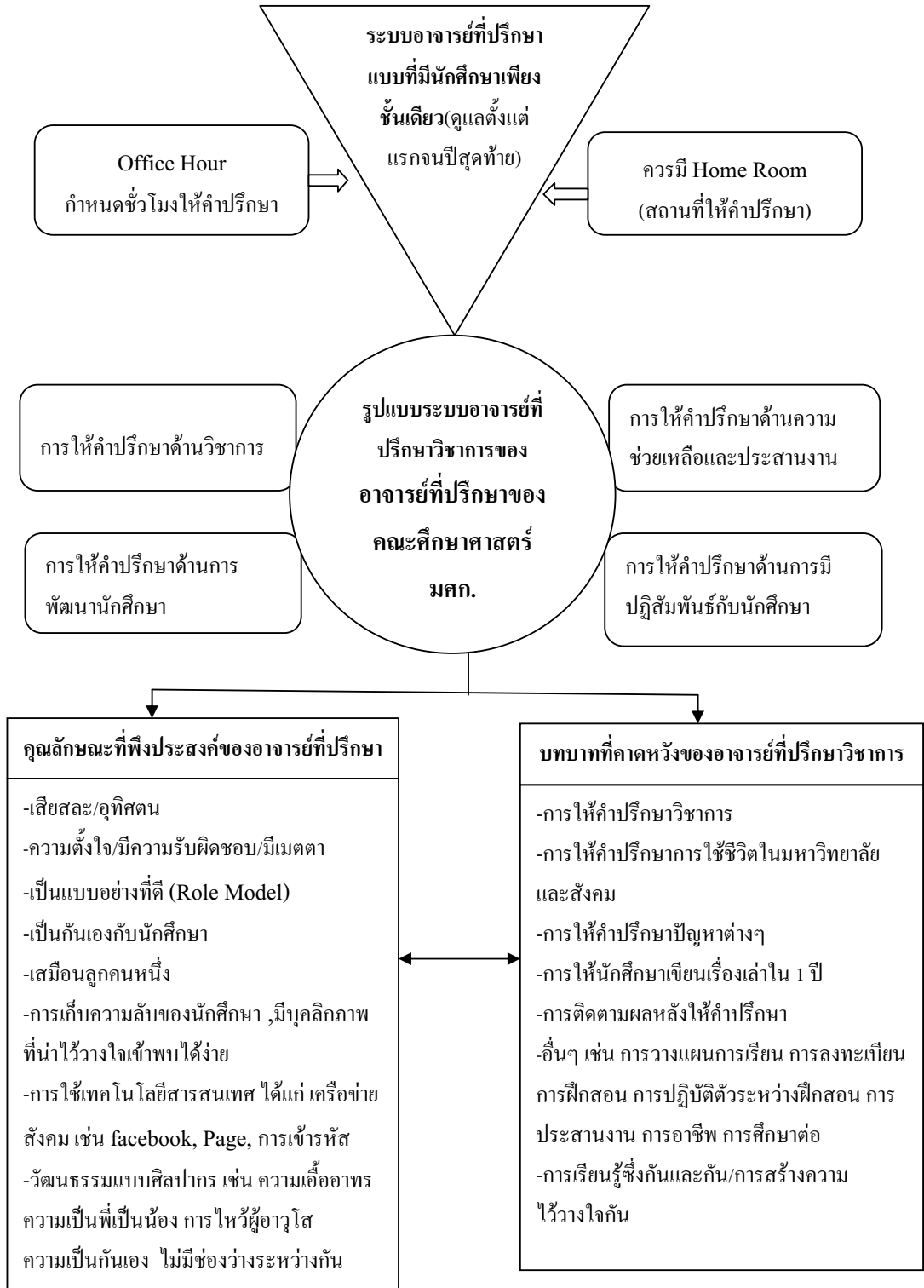
จากผลการสนทนากลุ่มทั้งสองกลุ่ม คณะผู้วิจัยได้สรุปผลรูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนี้
ตารางที่ 4 แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบที่เหมาะสมกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการของ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่	กลุ่ม	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 4
1	อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	9 (90.00 %)	1 (10.00%)
2	นักศึกษา	8(100.00 %)	-
	รวม	17 (95.00 %)	1 (5.00 %)

จากตารางที่ 4 พบว่า ในภาพรวมผู้เข้าร่วม
สนทนากลุ่มทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อรูปแบบระบบ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ แบบที่ 2 ความถี่ 17 คน
คิดเป็น ร้อยละ 95.00 ส่วนกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา
วิชาการ มีความคิดเห็นต่อรูปแบบระบบอาจารย์
ที่ปรึกษาวิชาการ แบบที่ 2 ความถี่ 9 คิดเป็นร้อยละ
90.00 ส่วนกลุ่มนักศึกษามีความคิดเห็นต่อรูปแบบ
ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการแบบที่ 2 ความถี่ 8
คิดเป็นร้อยละ 100.00

จากที่กล่าวมาทั้งหมดคณะผู้วิจัยได้
สังเคราะห์รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ควรมีรูปแบบ
และองค์ประกอบของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาแบบที่มี
นักศึกษาเพียงชั้นเดียว กล่าวคือมีการให้คำปรึกษา ดูแล
ตั้งแต่เริ่มแรกในชั้นปีที่ 1 ไปจนจบการศึกษาในปีสุดท้าย
ควรมีการกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา และควรมีสถานที่
เฉพาะให้คำปรึกษา (Home Room) อาจารย์ที่ปรึกษา
วิชาการมีบทบาท 4 ประการ ได้แก่ 1) การให้คำปรึกษา
ด้านวิชาการ 2) การให้คำปรึกษาด้านการพัฒนา
นักศึกษา 3) การให้คำปรึกษาด้านความช่วยเหลือ

และประสานงาน และ 4) การให้คำปรึกษาด้านการมี
ปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ การเสียสละ/อุทิศตน ความ
ตั้งใจ/มีความรับผิดชอบ/มีเมตตา เป็นแบบอย่างที่ดี
(Role Model) มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา เปรียบ
เสมือนลูกคนหนึ่ง การเก็บความลับของนักศึกษา
มีบุคลิกภาพที่น่าไว้วางใจเข้าพบได้ง่าย การใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ เครือข่ายสังคม เช่น
facebook, Page, การเข้ารหัส (Loxin) มีวัฒนธรรมแบบ
ศิลปากร เช่น ความเอื้ออาทร ความเป็นพี่เป็นน้อง การ
ไหว้ผู้อาวุโส ความเป็นกันเอง ไม่มีช่องว่างระหว่างกัน
และบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
ได้แก่ การให้คำปรึกษาวิชาการ การให้คำปรึกษาการใช้
ชีวิตในมหาวิทยาลัยและสังคม การให้คำปรึกษาปัญหา
ต่างๆ การให้นักศึกษาเขียนเรื่องเล่าใน 1 ปี การติดตาม
ผลหลังให้คำปรึกษา อื่นๆ เช่น การวางแผนการเรียน
การลงทะเบียน การฝึกสอน การปฏิบัติตัวระหว่าง
ฝึกสอน การประสานงาน การอาชีพ การศึกษาต่อ
การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน/การสร้างควมไว้วางใจกัน
(Individual Trust for Learning) ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 แสดงรูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การอภิปรายผล

1. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ** นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.76) เมื่อพิจารณาข้อสูงสุด คือ อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, S.D.=1.17) รองลงมา คืออาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านการตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D.=1.13) ส่วนลำดับสุดท้าย คือ อาจารย์นำข้อมูลที่นักศึกษากรอกมาประกอบการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.87$, S.D.=0.98) จึงเห็นได้ว่าภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของปรัชญาที่ได้กำหนดทิศทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติสำหรับปรัชญาในการปฏิบัติภารกิจความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ การให้คำปรึกษาเป็นการให้ข้อมูลและคำแนะนำเพื่อให้บัณฑิตแต่ละคนได้เข้าใจกระบวนการศึกษา เข้าใจตนเอง เข้าใจชีวิตและสังคมในมหาวิทยาลัย อันจะเป็นพื้นฐานความสามารถในการตัดสินใจของตนเองสืบต่อไป สอดคล้องกับการวิจัยของมยุรี สิงห์ไข่มุกด์ (2526 : 215-233) ที่พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจาก 3 มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยส่วนรวมและในแต่ละด้านอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ขณะที่มุลเลอร์ (Mueller, 1961 : 210) ก็ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า ควรจะเป็นคนที่สนใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ หันต่อเหตุการณ์ ชยันขันแข็ง และมีความเอาใจใส่ในหน้าที่เป็นอย่างดี นอกจากนี้ควรจะเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง มีความเข้าใจในด้านวิชาการ ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการต่าง ๆ ที่จะสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือให้กับนักศึกษาเพื่อจะได้แนะนำนักศึกษาได้ถูกต้อง นอกจากนี้วิลเลียมสัน (William-son, 1961 :

29) ; มุลเลอร์ (Mueller, 1961 : 210) ; อเซลรอด (Axelrod, 1973 : 150-151) ; เดรสเซล (Dressel, 1974 : 57) ได้กล่าวถึงหน้าที่และภารกิจความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาเริ่มรับนิสิตนักศึกษาเข้ามาอยู่ในความดูแลแล้ว งานอันดับแรกที่จะต้องช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาคือการให้คำปรึกษาทางวิชาการ ซึ่งได้แก่ 1) การเลือกสายวิชาเรียนและการลงทะเบียนเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องอธิบายลักษณะของหลักสูตร ฝึกการอ่านเลขนรหัสวิชา อ่านลักษณะรายวิชาและแนะนำวิธีการกรอกบัตรลงทะเบียน มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาหลายประการ เช่น นิสิตนักศึกษาเลือกเรียนวิชาเอกที่ตนไม่ถนัด ไม่เข้าใจวิธีการลงทะเบียนไม่เข้าใจวิธีชำระเงินค่าหน่วยกิตและอื่น ๆ 2) การเพิ่มและถอนทะเบียนเรียนในรายวิชาต่าง ๆ เมื่อนิสิตนักศึกษาเรียนไปได้สักระยะหนึ่ง นิสิตนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนในแต่ละรายวิชาเพื่อปรับให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัด อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการขอเพิ่มและถอนรายวิชา ตรวจสอบลักษณะรายวิชาตามเหตุผลและการตัดสินใจของนิสิตนักศึกษาให้แน่นอนเสียก่อนลงนามรับรอง 3) การวัดผลในแบบหน่วยกิต การจัดหลักสูตรในแบบหน่วยกิตนั้น รายวิชาทุกวิชามีความสำคัญเท่าเทียมกันหมด จะต่างกันก็แต่จำนวนหน่วยกิตเท่านั้น ฉะนั้นถ้าสอบไม่ได้ในรายวิชาใดจะเอาคะแนนในรายวิชาอื่นมารวมช่วยเหลือหรือทดแทนไม่ได้ ต้องเรียนซ้ำวิชานั้นจนผ่านถ้าเป็นวิชาบังคับ หรือตัดวิชานั้นทิ้งไปถ้าเป็นวิชาเลือก อาจารย์ที่ปรึกษาต้องแนะนำนิสิตนักศึกษาให้เอาใจใส่การเรียนทุกวิชา และคำนึงอยู่เสมอว่าการวัดผลในแต่ละรายวิชาอาจมีขึ้นได้เสมอ มิใช่การสอบประจำภาคเท่านั้น นอกจากนี้รหัสและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของการวัดผลเป็นสิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาต้องเข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด 4) วิธีเรียนและการแก้ปัญหาการเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำวิธีการเรียนการค้นคว้า การจัดเวลาเรียนให้นิสิต

นักศึกษาได้ทราบรวมตั้งแต่ต้น และหมั่นสอบถาม ปัญหาการเรียนของนิสิตนักศึกษาอยู่เสมอพร้อมทั้งให้ คำแนะนำตามสภาพที่เป็นจริงและถูกต้องในปัจจุบัน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการตาม ลักษณะส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปรเพศกับความ คิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปริญญา ตรีของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ไม่แตกต่างกัน ส่วนการวิเคราะห์ความแปร ปรวนแบบทางเดียวของความคิดเห็นต่อระบบ อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรจำแนกตามระดับ ชั้นปีและสาขาวิชา มีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ ที่ปรึกษาในระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุ ความพอใจของรายได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน และการพักอาศัยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พรพรรณ ยศธร (2532 : ข) ได้ศึกษาบทบาทของ อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ตามทัศนคติของอาจารย์ ที่ปรึกษาทางวิชาการและนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยมหิดล ที่พบว่า 1) นักศึกษาระดับ ปริญญาตรีที่มีระดับชั้นปีต่างกัน และมีคะแนนเฉลี่ย สะสมต่างกัน มีทัศนคติบทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษาทางวิชาการ ทั้งด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ที่ปรึกษา และด้านหน้าที่และความรับผิดชอบของ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่แตกต่างกัน 2) อาจารย์ที่ปรึกษา ทางวิชาการ และนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้ทัศนะ สอดคล้องกันว่ามีปัญหาเกี่ยวกับเวลาของการให้ คำปรึกษามากที่สุด และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ให้ พิจารณากำหนดเวลาในการให้การปรึกษาไว้ สอดคล้อง กับ รื่นเริง ยศวิไล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารงานกิจกรรมนิสิตของ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามความคิดเห็นของอาจารย์

ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตและกรรมการนิสิต ที่พบว่า ผลจากการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการ นิสิตตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม นิสิต และกรรมการนิสิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ สำหรับแนวทางแก้ไข พบว่า ด้านงานกิจกรรม นิสิต ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริม และสนับสนุนนิสิตเข้าร่วมกิจกรรม ตามความสนใจ และความถนัดของนิสิตอย่างจริงจัง ด้านงานบริการ และสวัสดิการ ควรจัดให้มีการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานด้านบริการและสวัสดิการนิสิต และ นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนางานให้ เหมาะสม ด้านงานแนะแนวและจัดหางานควรจัดให้มี ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ตำแหน่งงานและสถานประกอบการ ที่เป็นปัจจุบันเพื่อให้บริการนิสิต ด้านงานวินัยและ พัฒนานิสิต จัดทำคู่มือนิสิตเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและการดำเนินการทางวินัย เพื่อให้ นิสิตยึดถือและปฏิบัติอย่างมีระเบียบเป็นแนวทางเดียว กันที่ชัดเจน ด้านงานธุรการ จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ และให้มีบุคลากรปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ประจำ เพื่อทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่งาน กิจกรรมนิสิตอย่างถูกต้องทั่วถึง

3. รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลการวิจัยในระยะที่ 1 คณะผู้วิจัยได้ สังเคราะห์ รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มีรูปแบบ 5 แบบได้แก่ 1) รูปแบบระบบอาจารย์ประจำชั้น ควบคู่กับอาจารย์ที่ปรึกษา 2) รูปแบบระบบอาจารย์ ที่ปรึกษามีนักศึกษาเพียงชั้นปีเดียว 3) รูปแบบระบบ อาจารย์ที่ปรึกษามีนักศึกษาหลายชั้นปีในความดูแล เป็นรูปแบบผสมผสาน 4) รูปแบบผสมผสานระหว่าง 1, 2 และ 3 กล่าวคือ นักศึกษาแต่ละชั้นปี จะมีอาจารย์ ประจำชั้น ชั้นปีละ 2 คน และ 5) รูปแบบที่มีอาจารย์ที่ ปรึกษา 2 ชุด คือ ก่อนเลือกวิชาเอก และหลังเลือกวิชา เอก การพิจารณารูปแบบที่เหมาะสมที่นี้ใช้การแสดง ความคิดเห็นจากนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อหา

รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่เหมาะสมกับ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า รูปแบบระบบที่ปรึกษาควรเป็นแบบที่ 2 คือ เป็นระบบอาจารย์ที่ปรึกษาแบบมีนักศึกษาเพียงชั้นปีเดียวจะเหมาะสมที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95 สอดคล้องกับมิตรจิตร์ ทะโรงอาด (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่และบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านสถานภาพนักศึกษา ด้านกิจการ นักเรียนนักศึกษา และด้านประสานงานกับฝ่ายต่างๆ อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และนักศึกษามีความคาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำแก่นักศึกษาทั้ง 4 ด้าน ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับ อุบลรัตน์ โพรพัฒนาชัยและคณะ (2551) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการแบบบ้านของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี ที่พบว่า การพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการแบบบ้านสอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาให้นักศึกษาเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข โดยนักศึกษาแต่ละบ้านจะมีการจัดกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ระดับ คือ ข้อเสนอแนะระดับนโยบายและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ รวมถึงข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการแบบชั้นเดียวดูแลให้คำปรึกษา

ตั้งแต่ปีแรกจนจบ เห็นว่าเหมาะสมที่สุด ดังนั้นผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรใช้รูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในแบบที่ใช้อยู่

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ไม่มีสถานที่เฉพาะให้นักศึกษา ในการเข้าพบที่ห้องพักอาจคับแคบไม่สะดวก เนื่องจากห้องพักอาจารย์ส่วนใหญ่มีอาจารย์ห้องละ 2 คน บางครั้งการปรึกษาเรื่องส่วนตัว ทำให้นักศึกษาลำบากใจ ดังนั้นผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรจัดหาสถานที่หรือห้องให้คำปรึกษาเฉพาะให้เป็นคลินิกให้คำปรึกษาวิชาการ

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์บางส่วนได้ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงสังคมเครือข่ายออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารและให้คำปรึกษาวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เช่น facebook, home page, การ lox in คู่มือการเรียนรู้ ฯลฯ ช่วยในการให้คำปรึกษาทางวิชาการ

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่มีภาระงานในบทบาทของอาจารย์หลายภารกิจ ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาได้เต็มที่ ดังนั้นผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรกระตุ้น /สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาการสร้างอาจารย์ที่ปรึกษาดั้งเดิม รวมถึงการสร้างควมตระหนักและการให้ความสำคัญกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่ถือเป็นภาระงานในหน้าที่ของอาจารย์

5. จากผลการวิจัยที่พบว่า มีผู้เสนอให้มีโครงการที่ช่วยน้อง ดังนั้นผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจัดทำโครงการที่ช่วยน้อง ไม่ว่าจะเป็นการอบรม/พัฒนารุ่นพี่ที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Role Model) เพื่อช่วยในการเป็นที่ปรึกษาวิชาการและเรื่องส่วนตัวเสมือนเป็นผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ รวมถึงการจัดเวลาว่างพร้อมกันในแต่ละสัปดาห์ 1-2 ชั่วโมงให้นักศึกษาได้พบปะ พูดคุยในแต่ละสาขาวิชา หรือระดับชั้นปี ได้พบกับรุ่นพี่ และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ข้อเสนอแนะเชิงการนำไปใช้ประโยชน์

จากข้อค้นพบการวิจัยครั้งนี้ ควรพิจารณาประเด็นต่างๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาบางส่วนไม่มีการกำหนดตารางเวลาแน่นอนให้นักศึกษาเข้าพบ อยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีการกำหนดชั่วโมงการให้คำปรึกษาที่แน่นอน (Office hour) ในแต่ละสัปดาห์

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถทำหน้าที่ได้เต็มที่ด้วยภารกิจอื่น และอาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับต่ำสุด และระดับชั้นปีและการจำแนกตามสาขาวิชา มีผลต่อการให้คำปรึกษา ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีการกำหนดให้นักศึกษามีชั่วโมงว่างที่พร้อมกันในแต่ละสาขาวิชา และแต่ละชั้นปี เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาได้มีเวลาให้คำปรึกษา จึงควรมีโครงการที่ช่วยน้อง เพื่อช่วยในการกลั่นกรองด้วยฝึก รุ่นพี่ๆ ให้เป็นแบบอย่างรุ่นน้องและยังเป็นการแบ่งเบาภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่าง (Role Model) ที่ดีในหลายเรื่อง หลายกิจกรรม เช่น การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความเอื้ออาทร ความเป็นพี่เป็นน้อง การไหว้ผู้อาวุโส ความเป็นกันเองและไม่มีช่องว่างระหว่างกัน ฯลฯ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ / สังคมเครือข่ายออนไลน์ นับเป็นคุณลักษณะที่ดีแบบศิลปากร แต่ขณะเดียวกันปัญหาอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในเรื่องบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเร่งพัฒนาบุคลิกภาพให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในทุกรุ่น โดยเฉพาะผู้ที่บรรจุใหม่/ อาจารย์รุ่นใหม่ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกระตุ้นให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ติดต่อกับหน่วยงานอื่นที่

เกี่ยวข้องหรือแนะนำให้นักศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลอยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ควรให้นักศึกษาได้มีเวลาในการทำกิจกรรมทางวิชาการร่วมกัน รวมถึงการสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการเทียบเคียง (Benchmarking) การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ควรมีการศึกษารูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยศิลปากร

3. ควรมีการศึกษารูปแบบระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในระดับบัณฑิตศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

4. ควรมีการศึกษารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ/สังคมเครือข่ายออนไลน์ในระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

5. ควรมีการศึกษานโยบายที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง รวมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2522). รายงานผลการพิจารณาวางระบบเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- นฤพรธณ วุฒิจันทร์. (2529). ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรชูลี อาชวอำรุง. (2533). “การให้คำปรึกษา และแนะแนวในระดับอุดมศึกษา. **นิสิต นักศึกษา**. ภาควิชาอุดมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า. 46.
- พรพรรณ ยศธร. (2532). **บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการและนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยมหิดล**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มยุรี สิงห์ไข่มุกด์. (2526). **บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มิตรจิตร์ ทะโรงอาด. (2542). **หน้าที่และบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รื่นเริง ยศวิไล. (2541). **ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานกิจการนิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต และกรรมการนิสิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ละออ ชูติกร. (2520). **บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครู**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภร สุนทรชัย, พรชชฎิ ภาวณะที่และ วิภูจักร ดุณฑรา.(2550). **รายงานการวิจัยบทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา**. ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชธานี อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุตรธานี.
- อุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัยและคณะ (2551) รายงานการวิจัย การพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาแบบบ้านของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: สถาบันพระบรมราชชนก.
- Axelrod, Joseph. (1973). **The university teacher as artist**. San Francisco : Jossey Bass Publishers.
- Bluesser Willard W., and Crookston B. Burns. (1960). “Student personnel work-college and university.” **American Education Research Association**. Pp. 1415-1417.
- Dressel, Fred.B. (1974). “The faculty advisor.” **Improving Collage and University Teaching**. (Winter) pp. 57.
- Hopakins, L.B. (1926). “Personnel procedure in education.” **The Educational Record Supplement**. Vol 7, No.3 (October) : 25-28.
- King, P.M., and Fields,A.LA (1980). Framework for student development: Form student development goals to educational opportunity practice. **Journal of Student Personnel**, 28, . pp. 541-548.
- Mueller, Hevener Kate, (1961). **Student personnel work in higher education**. Cambridge, Massachusettes, Houghton Mifflin Company,
- Williamson,E.G. (1961). **Student personal services in collage and universities**. New York : McGraw-Hill Inc.